

Återkoppling om den input som ges av Europaparlamentet som del av dess resolution om Europeiska centralbankens årsrapport för 2016

ECB:s årsrapport 2016 presenterades av ECB:s vice ordförande den 10 april 2017 i en särskild session i Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor.¹ Den 5 februari 2018 deltog ECB:s ordförande i parlamentets plenarsammanträde om årsrapporten.² Dagen efter antog plenarförsamlingen sin resolution om Europeiska centralbankens årsrapport för 2016 (nedan kallad "resolutionen").³

Med anledning av överlämnandet av ECB:s årsrapport 2017 till Europaparlamentet ger ECB sin återkoppling om den input som givits av Europaparlamentet som del av resolutionen.⁴ Denna återkoppling offentliggörs i linje med den praxis som antogs 2016 som svar på en begäran från Europaparlamentet.⁵ Detta illustrerar ECB:s ansvarstagande, som går utöver kraven i fördraget.

1 ECB:s penningpolitik

1.1 Effektiviteten i ECB:s åtgärder och dess sidoeffekter

I resolutionen diskuteras effektiviteten av ECB:s penningpolitiska åtgärder och effekterna för finansieringsvillkoren i euroområdet samt åtgärdernas sidoeffekter i ett flertal artiklar t.ex. i punkterna 3, 11, 12, 15, 20, 22, 23 och 25.

ECB anser att de penningpolitiska åtgärderna har bidragit till att signifikant förbättra finansiella villkor för företag och hushåll, och till högre ekonomisk tillväxt och inflation. Den övergripande effekten av alla de penningpolitiska åtgärderna som vidtogs mellan mitten av 2014 och oktober 2017 på tillväxt och inflation i euroområdet beräknas, i båda fallen, uppgå till 1,9 procentenheter sammanlagt under perioden mellan 2016 och 2020. De penningpolitiska

¹ Se <https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2017/html/sp170410.en.html>.

² Se <https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2018/html/ecb.sp180205.en.html>.

³ Den antagna resolutionstexten finns på Europaparlamentets webbplats <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P8-TA-2018-0025+0+DOC+XML+V0//SV>.

⁴ Denna återkoppling omfattar inte de frågor som ställts i EU-parlamentets resolution om bankunionen. Se ECB:s årsrapport om tillsynsverksamheten för en diskussion om dessa frågor (tillgänglig på <https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/publications/annual-report/html/ssm.ar2017.sv.html>). Återkopplingen på resolutionen om bankunionen kommer att publiceras senare i år.

⁵ Se punkt 23 i Europaparlamentets resolution av den 25 februari 2016 om Europeiska centralbankens årsrapport för 2014 <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+TA+P8-TA-2016-0063+0+DOC+PDF+V0//SV>.

transmissionskanalerna har fungerat väl. Detta säkerställer de nödvändiga villkoren för att säkra att inflationen återgår till nivåer som är under, men nära, 2 procent.

Även om det i resolutionen hänvisas till en brist på lämpligt kreditutbud tyder tillgängliga uppgifter på att ECB:s penningpolitik har varit effektiv i att förbättra finansieringsvillkoren i stort och stödja återhämtningen i kredittillgång för företag och hushåll. De senaste uppgifterna visar att den successiva återhämtningen i lånetillväxten har fortsatt. Tillväxten i utlåning för både icke-finansiella företag och hushåll har gjort en signifikant återhämtning sedan mitten av 2014 (med över sex procentenheter för icke-finansiella företags lån och omkring tre procentenheter för hushållslån), vilket återspeglar genomslaget av ECB:s penningpolitiska åtgärder. Företagens efterfrågan på lån, såsom anges i enkätundersökningen om bankutlåning, har ökat markant sedan 2015 och fortsätter att bidra till den successiva återhämtningen i lånetillväxt.⁶

Vad gäller de förbättringar av kredittillgång för små och medelstora företag som betonas i resolutionen bör det noteras att små och medelstora företag verkar ha dragit särskilt stor nytta av genomslaget av styrräntor sedan kreditlätnadspaketet i juni 2014. Resultatet av den senaste enkäten om tillgång till finansiering för små och medelstora företag (SAFE) i euroområdet (från april till september 2017) bekräftar pågående förbättringar i tillgången till extern finansiering för små och medelstora företag. Detta beror på att banker är mer villiga att låna ut och de förbättrade ekonomiska utsikterna, inbegripet i de länder som påverkades mer av krisen. Trots strukturella skillnader sjönk bankers utlåningsränta för väldigt små lån (ett mått på utlåning till små och medelstora företag) med 199 baspunkter mellan början av juni 2014 och slutet på januari 2018, jämfört med en nedgång på 97 baspunkter för stora lån.

ECB övervakar sidoeffekterna av sina okonventionella politiska åtgärder och informerar ofta om dessa frågor samt beaktar dem när de fastställer sin penningpolitik i sådan omfattning att de påverkar förverkligandet av det primära prisstabilitetsmålet. På det stora hela verkar sidoeffekterna hittills vara begränsade. Det tycks till exempel inte ha förekommit någon systematisk övervärdering av tillgångar i euroområdet. En måttlig utveckling i kreditgivning stöder bedömningen att risken för en kraftig kreditökning med alltför stor kredittillväxt och obalanser i tillgångspriser för närvarande är låg. Mot bakgrund av den stabila utvecklingen i nya bolån bör samtidigt utvecklingen i bankkrediter följas noga, särskilt i jurisdiktioner där bostadspriser ökar kraftigt och värderingsbedömningar ligger över de fundamentala nivåerna. Skulle sidoeffekterna av penningpolitiken bli oroande, torde politiska åtgärder på andra områden erfordras såvida dessa effekter inte påverkade den uppnådda prisstabiliteten i euroområdet. Således bör t.ex. riktade tillsynsåtgärder vidtas, vilket redan har gjorts i vissa jurisdiktioner, om risker avseende tillgångsbubblor blev för väsentliga i specifika sektorer/länder. Det bör

⁶ Vad gäller de upplevda monetära abnormiteterna, vilka skulle ha varit synliga i tillväxttakten i det smala och breda penningmängdmåttet, kan konstateras att M3-tillväxten har varit stadig sedan tillkännagivandet av programmet för köp av tillgångar. Precis som betonats i rapporten stämmer det att M3-tillväxten främst fick draghjälp av sina mest likvida komponenter. Detta i och med den låga alternativkostnaden för innehav av likvida medel i ett läge med väldigt låga räntor och en flack avkastningskurva.

också noteras att genom att stödja den ekonomiska återhämtningen och prisstabiliteten bidrar penningpolitiken till att stärka motståndskraften hos konsumenter, företag och finansiella institut.

Vad gäller de i resolutionen uttryckta farhågorna om att en flack avkastningskurva skulle kunna dämpa stabiliteten och lönsamheten i banksystemet bör påpekas att effekten av ECB:s penningpolitik än så länge tycks ha varit måttfull. Lägre räntenettomarginaler, beroende på den flacka avkastningskurvan och den nedåtgående trögrörligheten av inlåningsräntor, motverkas av förbättringar i de ekonomiska utsikterna. Detta har en positiv påverkan på kreditkvalitet (och därför på bankers kapitalanskaffningskostnader) och på utlåningsvolymerna. Samtidigt minskar konjunkturella utmaningar gradvis medan lönsamhet för banker fortfarande är tämligen dämpad. Det återspeglar strukturella faktorer, inbegripet låg kostnadseffektivitet, svag intäktsgenerering och diversifiering (i vissa jurisdiktioner).

ECB:s penningpolitiska svar på krisen har under åren utvecklats för att hantera utmaningarna i euroområdet och är i dagsläget organiserat kring en flerdimensionell miljö med konventionella och, som komplement, okonventionella åtgärder. De sistnämnda inbegriper riktade långfristiga refinansieringstransaktioner (TLTRO), negativa räntor, ett stort program för köp av tillgångar (APP) och framtidsindikationer om räntor och APP-programmet. ECB:s politiska ramverk bygger på en diversifierad teoretisk grund. ECB:s beslutsfattande är grundat på en stor mängd analysverktyg, inte bara utvecklade inom ECB utan också i nära samarbete med nationella centralbanker. Samarbetet har skett i en rad olika arbetsgrupper i Eurosystemet. Verktygen är dokumenterade i flera olika kanaler, inbegripet den ekonomiska rapporten, särskilda förklaringar som finns på ECB:s webbplats, Occasional Papers, Working Papers, Reserach Briefs och tal av direktionsledamöter. Dessutom har ECB en aktiv roll i diskussionerna om idéer och förbättringar av centralbankers politiska ramverk inom centralbanksgemenskapen. Detta sker i nära samarbete med den akademiska världen. Det visar sig bland annat i mängden seminarium och konferenser som hålls av ECB. ECB kommer framöver att fortsätta dokumentera utvecklingen av sitt teoretiska ramverk och kommunicera det till allmänheten via alla dessa kanaler.

1.2 Programmet för köp av värdepapper inom företagssektorn och genomförandet av penningpolitiken

I paragraf 28 och 29 i resolutionen diskuteras särskilt programmet för köp av värdepapper inom företagssektorn (CSPP). Andra frågor avseende genomförandet av penningpolitiken diskuteras i paragraf 5, 6, 38 och 47.

CSPP bidrog till en ökad utgivning av icke-finansiella företagsobligationer i euroområdet, vilket inte uppvägdes av en minskning i bankutlåning till den icke-finansiella företagssektorn. Detta bekräftas av resultatet i enkätundersökningen av bankutlåning. Den visar att en nettoandel av banker i euroområdet rapporterade att marknadsbaserad skuldfinansiering överlag hade haft

en negativ påverkan på icke-finansiella företag. Effekten var mindre negativ mellan det andra kvartalet 2016 och det fjärde kvartalet 2017 än i mars 2016 när CSPP tillkännagavs. Det finns dessutom vissa indikationer på att CSPP indirekt kan ha varit till fördel för icke-finansiella företag med litet eller inget tillträde till obligationsmarknader. En del företag, vars obligationer är godkända för köp av Eurosystemet, har mycket riktigt förflyttat sin finansiering från banklån och på så vis frigjort resurser i bankers balansräkningar för att möta kredit efterfrågan från mindre företag. Den senaste enkäten om tillgång till finansiering för små och medelstora företag visade på en pågående förbättring i små och medelstora företags tillgång till extern finansiering. Det bekräftar en trend som har observerats sedan 2014, dvs. under en period med flera extraordinära penningpolitiska åtgärder. Dessutom styrks enkätresultatet av en sedan 2014 stadig ökning i nettoflöden till icke-finansiella företag, vilket är ett slags mått på utlåning till små och medelstora företag.

Vad gäller synpunkterna i resolutionen om att ECB bör säkerställa fullständig transparens för olika aspekter av CSPP så publicerar ECB väldigt mycket information om CSPP. ECB publicerar aggregerade uppgifter om CSPP-innehav veckovis, inbegripet en lista över värdepapper och de nationella centralbankernas obligationsinnehav.⁷ ECB har också publicerat två särskilda rutor i den ekonomiska rapporten med mer information om hur CSPP fungerar och om innehav. För att öka insynen och allmänhetens förståelse av CSPP började ECB i oktober 2017 att halvårsvis redovisa fördelningen av CSPP-innehav enligt ekonomisk sektor, rating och landrisk kontra alla godtagbara obligationer på marknaden. Slutligen började ECB i november att publicera historiska månatliga CSSP-inlösen och förväntade inlösen för de kommande tolv månaderna. Dessa uppdateras nu varje månad. All relevant information avseende genomförandet av CSSP finns på en särskild webbplats för frågor och svar.⁸

ECB arbetar för transparens avseende genomförandet av APP-programmet men att uppge enskilda innehav skulle göra programmet mindre effektivt som verktyg för ECB:s prisstabilitetsmål. Ett avslöjande av bilaterala företagsdata kan leda marknadsaktörer till att utnyttja informationen, t.ex. genom att förutse Eurosystemets köp och avsiktligt styra marknadspriser i en riktning som undergräver effektiviteten i CSPP och följaktligen de extraordinära penningpolitiska åtgärderna beslutade av ECB-rådet. I detta sammanhang kan till och med en försenad publicering av innehav per säkerhet minska anpassbarheten och således effektiviteten i APP. ECB-rådet kan vid ett senare tillfälle avgöra om en ökad öppenhet kring CSPP bör övervägas, när APP-programmet nettoköpsfas är avslutad.

Det uttrycks farhågor i resolutionen om nivåerna av icke omsättbara tillgångar och värdepapper med bakomliggande tillgångar som ställs som säkerhet. Eurosystemet har alltid accepterat en rad olika säkerheter för sina penningpolitiska transaktioner för att säkerställa ett effektivt och verkningfullt genomförande av penningpolitiken. En bred uppsättning godtagbara säkerheter bidrar till att säkerställa ett smidigt och effektivt

⁷ Se <https://www.ecb.europa.eu/mopo/implement/omt/html/index.en.html>.

⁸ Se <https://www.ecb.europa.eu/mopo/implement/omt/html/cspp-qa.en.html>.

genomförande av penningpolitiken. Eurosystemet har inrättat ett antal krav avseende godtagbarhet och användning av tillgångar som säkerhet, liksom ett antal detaljerade riskkontrollåtgärder som tillämpas för säkerheter. Dessa krav och åtgärder är offentligt tillgängliga och ECB publicerar dagligen listan över omsättbara tillgångar som är godtagbara som säkerhet. Detta främjar tydlighet och lika konkurrensvillkor. För att skydda mot inneboende risker (kredit-, marknads- och likviditetsrisker) i varje tillgångstyp omfattar Eurosystemets krav och riskkontrollåtgärder lägsta standarder för kreditkvalitet och graderade värderingsavdrag. Dessa beaktar risker associerade med olika tillgångar som en funktion av typ (avdragskategori), återstående löptid och kreditkvalitet. I det avseendet är inte den ökade användningen av specifika tillgångsklasser oroande för Eurosystemet i sig. Riskkontroll- och värderingsramarna publiceras också på ECB:s webbplats.⁹

När det gäller de i resolutionen upprepade farhågorna om TARGET2 visar ECB:s analyser att förändringar i TARGET-balanserna till stor del speglar stigande likviditetsflöden mot bakgrund av APP-programmet och inte är symtom på förnyad stress på finansmarknader. Vid ett flertal tillfällen har inför Europaparlamentet¹⁰ och i olika ECB-publikationer¹¹ förklarats att avvecklingen av dessa transaktioner ger upphov till gränsöverskridande betalningar och förändringar i TARGET-balanserna. Efterföljande portföljomfördelning kan ytterligare påverka balanserna.

Det bör erinras om att tillhandahållande av likviditetsstöd i nödläge (ELA) i dagsläget är en nationell uppgift som utförs av de nationella centralbankerna. I avtalet om likviditetsstöd i nödläge den 17 maj 2017 finns den information som ECB-rådet behöver för att kvalificerat utföra sina uppgifter i enlighet med artikel 14.4 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (nedan kallad "ECBS-stadgan"), d.v.s. att bedöma om tillhandahållandet av likviditetsstöd i nödläge bryter mot Eurosystemets mål och funktioner. Likviditetsstöd i nödläge tillhandahålls av en nationell centralbank eller möjligen flera nationella centralbanker som samverkar i händelse av gränsöverskridande bankgrupper. Vad gäller resolutionens begäran om att ytterligare klargöra tillhandahållande av likviditetsstöd i nödläge bör noteras att termen finansiella institut i avtalet omfattar många olika mottagare av sådana krediter. Termen stämmer inte överens med definitionen i artikel 4.26 i förordning (EU) nr 575/2013 (kapitalkravsförordningen). Detta tar

⁹ Riktlinje ECB/2014/60 om genomförandet av Eurosystemets penningpolitiska ramverk och riktlinje ECB/2015/35 om de värderingsavdrag som tillämpas vid genomförandet av Eurosystemets penningpolitiska ramverk. Eurosystemets ramverk för värdering av säkerheter och riskkontroll beskrivs i ECB-publikationen från 2015 "The financial risk management of the Eurosystem's monetary policy operations".

¹⁰ Se bl.a. anmärkningarna under den ordinarie utfrågningen inför Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor den 20 november 2017 (https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2017/html/ecb.sp171120_1.en.html).

¹¹ Se rutan i den ekonomiska rapporten med titeln "The ECB's asset purchase programme and TARGET balances: monetary policy implementation and beyond" (https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/ebbox201703_01.en.pdf), rutan i den ekonomiska rapporten med titeln "TARGET balances and the asset purchase programme" (https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/eb201607_box02.en.pdf) och ett Occasional Paper med titeln "The Eurosystem's asset purchase programme and TARGET balances" (<https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scpops/ecb.op196.en.pdf>).

hänsyn till det faktum att likviditetsstöd i nödläge är ett verktyg som tjänar penningpolitiska syften. Detta kan gå utöver kreditinstitut etablerade i euroområdet jurisdiktioner.

2 Bankunion och andra frågor avseende den europeiska finansiella arkitekturen

Resolutionen var inte avsedd att primärt ta upp frågor som rör ECB:s tillsynsuppgifter men paragraf 4, 23, 26, 27, 31, 32, 33 och 39 berör flera frågor som rör bankunionen och kapitalmarknadsunion.

ECB stöder alla ansträngningar att slutföra bankunionen och följaktligen stärka motståndskraften i euroområdets finansiella sektor. Hälsotillståndet i den europeiska banksektorn har förbättrats under de senaste åren tack vare reglering och tillsyn, och framförallt tack vare upprättandet av bankunionen. Trots vissa utbetalningar av utdelningar ökade banker i euroområdet sina primärkapitalrelationer från 11,6 procent till 13,6 procent mellan det fjärde kvartalet 2014 och det fjärde kvartalet 2016.¹² Bankunionens arkitektur har dock ännu inte slutförts. Aktuella gynnsamma ekonomiska villkor bör utnyttjas för att avsluta detta arbete och på det sättet säkerställa att bankunionen är rustad för den mest allvarliga av kriser. ECB välkomnar att resolutionen bekräftar relevansen av ett europeiskt insättningsgarantisystem (EDIS). Den europeiska insättningsgarantin är den tredje pelaren i bankunionen och avgörande för att underbygga motståndskraften i den ekonomiska och monetära unionen. ECB anser att bankunionen så snabbt som möjligt bör gå mot en helt ömsesidig europeisk insättningsgaranti. Det har skett en betydande riskminskning vilket har underlättat förhandlingarna om att påbörja den första fasen av en europeisk insättningsgaranti och banat väg för ett avtal om hur insättningsgarantin ska se ut i stabilt tillstånd. Det undanröjer inte behovet av ytterligare åtgärder för kvalitativ riskminskning under övergången till en fullvärdig insättningsgaranti.

Liksom tillsynsmyndighetens ordförande betonade under den offentliga utfrågningen i denna fråga var utkastet till tillägget av ECB:s vägledning om nödlidande lån alltid avsett att klargöra tillsynsförväntningar som utgångspunkt för en institutspecifik tillsynsdialog i samband med översyns- och utvärderingsprocessen. En automatisering av tillämpningen av åtgärder var aldrig avsedd. Tillägget granskades noggrant med hjälp av den återkoppling som mottagits under det offentliga samrådet. Även de rättsliga farhågor som tagits upp av ledamöter i EU-parlamentet beaktades. Det slutgiltiga tillägget offentliggjordes den 15 mars.¹³

¹² Grundat på ett urval av 103 betydande institut som rapporterade riskavvägda tillgångar (i Corep) och totala tillgångar (i Finrep) under alla perioder mellan det fjärde kvartalet 2014 och det andra kvartalet 2017.

¹³ https://www.bankingsupervision.europa.eu/ecb/pub/pdf/ssm.npl_addendum_201803.sv.pdf

När det gäller stresstester uppmanas det i resolutionen till omfattande täckning, metodologisk relevans och robusthet, vilket är i linje med ECB:s ståndpunkt. Det är också viktigt att betona värdet av att riktade, riskspecifika analyser komplementerar de omfattande, storskaliga stresstesterna av tillsynsmyndigheter på ett sätt som är flexibelt och effektivt för både tillsynsmyndigheter och banker. Ett exempel på nyligen utfört arbete av ECB tillsammans med andra europeiska och nationella myndigheter på området stresstestmetoder är anpassningen av metoden för det EU-omfattande stresstestet 2018 för att möta den nya redovisningsramen i IFRS 9 och de utökade modellkraven för inkomst annan än ränteintäkt. Sådan anpassning av stresstestmetoder för att återspegla marknadsutveckling och rättslig utveckling är avgörande för att säkerställa att stresstesterna förblir effektiva tillsynsverktyg. Det bör noteras att ECB även utförde ett särskilt stresstest för ränterisk i bankboken 2017.

ECB instämmer med resolutionens uppmaning om ett fullständigt slutförande och genomförande av kapitalmarknadsunionen (CMU) inom rimlig tid. Som förklarat i ECB:s bidrag till Europeiska kommissionens samråd om halvtidsutvärderingen av kapitalmarknadsunionen 2017¹⁴ har ECB varit en stark förespråkare av projektet kapitalmarknadsunionen sedan inrättandet. I detta hänseende behövs ytterligare åtgärder liksom harmonisering av insolvensförfaranden, beskattning och bolagsrätt för att avlägsna gränsöverskridande hinder mot finansiell integration. Skuldåtervinningsförfaranden bör ske snabbare och kosta mindre. Åtgärder inriktade på att förbättra tillträdet till marknadsbaserad finansiering måste komplementeras med andra politiska åtgärder riktade mot företag som är beroende av bankfinansiering. Kapitalmarknadsunionen kommer att kräva ett stort engagemang, även från medlemsstaternas sida. De måste vara förberedda på att ta itu med hinder, rättsliga och andra, mot det gränsöverskridande kapitalflödet. Samtliga aktörer bör följaktligen öka ansträngningarna för att uppnå en kapitalmarknadsunion.

När det gäller konsekvenserna av Storbritanniens utträde ur EU följer ECB, utan att delta i förhandlingarna, alla relevanta utvecklingar noggrant. Detta görs särskilt då konsekvenserna skulle kunna ha påverkan på överföringen av monetär politik, finansiell stabilitet, banktillsyn och betalningssystemens funktion. ECB förväntar sig att banker förbereder inför alla eventualiteter, inbegripet ett scenario där inget avtal sluts vilket leder till en hård Brexit utan övergång. ECB har meddelat inflyttande banker hur lång tid tillsynsmyndigheter kräver för att behandla ansökningarna som tas emot. För de banker som vill flytta (eller utöka sin verksamhet) till euroområdet och behöver tillstånd för sin (utökade) verksamhet efter Brexit förväntar sig ECB och nationella tillsynsmyndigheter att tillståndsansökningar kommer in så snart som möjligt, men allra senast i slutet av det andra kvartalet 2018. Om de lämnas in senare går det inte att garantera att tillstånden behandlas innan april 2019. I detta hänseende är bankerna själva ansvariga för att se till att alla tillstånd som krävs för att bedriva verksamheten som planerat är klara i god tid. Som meddelat i de vanliga frågorna publicerade på ECB:s webbplats för banktillsyn kan

¹⁴ https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/other/ECB_contribution_to_EC_consultation_on_CMU_mid-term_review_201705.en.pdf.

ECB och nationella behöriga myndigheter tillåta banker en längre uppbyggnadsperiod för att uppfylla vissa tillsynsförväntningar. Om en övergångsperiod däremot avtalades som del av utträdesavtalet med Storbritannien skulle banker förväntas använda den tiden till att genomföra sina Brexitplaner och uppfylla den gemensamma tillsynsmekanismens tillsynsförväntningar.

3 Frågor avseende marknadsinfrastruktur och betalningssystem

I paragraf 34 diskuteras ECB:s rekommendation om ändring av artikel 22 i ECBS-stadgan och i paragraf 39 diskuteras kommissionens förslag om ändring av Europas marknadsinfrastrukturer (EMIR). Paragraf 35 och 37 i resolutionen berör flera aspekter av betalningar.

ECB välkomnar diskussioner i Europaparlamentet om dess rekommendation om ändring av artikel 22 i ESCB-stadgan. Som ordförande Draghi uttryckte i sitt anförande till Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor den 26 februari 2018¹⁵ behöver ECB nödvändiga verktyg för att bemöta risker inom ett begränsat antal områden som är avgörande för genomförandet av den gemensamma penningpolitiken och välfungerande betalningssystem. ECB är redo att utifrån behov lämna ytterligare information under parlamentsdiskussionerna.

ECB instämmer helt med Europaparlamentet om behovet av att stärka erkännandeförfarandet för centrala motparter från tredjeland, särskilt avseende clearingverksamhet i euro. Centralbanker som ger ut EU-valutor, inbegripet de i Eurosystemet, bör vara helt involverade i processen för att övervaka och kontrollera riskerna som centrala motparter kan utgöra för överföringen av penningpolitiken och välfungerande betalningssystem. ECB understryker vikten av att slutföra antagandet av centrala delar av EU-lagstiftningen, såsom EMIR II, i god tid innan Brexit för att förbereda inför alla eventualiteter, inbegripet ett scenario där inget avtal sluts.

ECB håller med om att det är viktigt att studera relevansen och följderna av en digital centralbanksvaluta, även kallat digitala baspengar (Digital Base Money, DBM). I en värld med nära sammankopplade finansmarknader kan en centralbanks beslut att utfärda digitala baspengar till allmänheten även ha följder utanför den egna jurisdiktionen. Oavsett ECB:s eventuella inställning till digitala baspengar är det således viktigt att studera digitala baspengars karaktär, potentiella skäl för centralbanker att utfärda digitala baspengar och möjliga konsekvenser för eurobetalningsområdet, banksektorn och i slutändan finansiell stabilitet och en välfungerande penningpolitik.

ECB har upprepade gånger hörts av medlemsstater om införandet eller sänkningen av kontantbetalningsnivåer. Dessa konsultationer går utöver transaktioner i detaljhandeln och omfattar begränsningar av transaktioner mellan privatpersoner. Euro är den enda fysiska valutan för euromedborgare som

¹⁵ Se https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2018/html/ecb.sp180226_1.en.html.

medger ögonblicksbetalningar och garanteras av centralbanker (som ansvariga för sedelutgivning). Mot bakgrund av detta och den höga andelen kontantbetalningar bör de länder i euroområdet som önskar ytterligare restriktioner för kontantbetalningar noggrant bedöma effekten av sådana åtgärder och i vilken omfattning de är lämpliga och effektiva för att uppnå det avsedda målet. En utgivning av lagligt giltiga eurosedlar som uppmärksammar Karl den store föreslås i resolutionen. ECB anser det lämpligt att bjuda in Europeiska kommissionen, med tanke på dess samordnande roll i myntrelaterade frågor, att överväga den gemensamma utgivningen av ett minnesmynt som pryds av Karl den store för euroområdets alla 19 länder. Sådana mynt har, utöver de som kan ges ut av enskilda länder, använts för att hylla och fira ett antal viktiga årsdagar av historisk och EU-omfattande betydelse.¹⁶

4 Institutionella frågor om ECB

I paragraf 1, 2, 41-46 och 48 i resolutionen diskuteras flera aspekter avseende ECB:s institutionella struktur och funktion.

ECB instämmer med resolutionen om behovet att både bevara ECB:s oberoende och säkerställa tillräcklig ansvarighet för dess aktiviteter.

Oberoende och ansvarighet är två sidor av samma mynt.¹⁷ Resolutionen innehåller en positiv bedömning av de aktuella ansvarighetsarrangemangen mellan Europaparlamentet och ECB. Även om resolutionen välkomnar gällande praxis i diskussionen med ECB, dvs. kvartalsvisa utfrågningar med ordföranden, ytterligare sammanträden med direktionsledamöter samt skriftliga svar från ECB, finns det rum för förbättring avseende fokus, interaktion och relevans. Utifrån bevisen i resolutionen om ECB:s senaste initiativ att nå sitt mål, verkar den generella uppmaningen till ECB att öka sin transparens ha nått fram.

Resolutionens uppmaning till ECB att säkerställa att ledamöterna i dess revisionskommitté är oberoende måste ses i samband med det av ECB nyligen fattade beslutet i frågan.

Den 2 november 2017 godkände ECB-rådet ett reviderat mandat för dess revisionskommitté, vilket medförde en justering av urvalskriterierna för ledamöterna. Detta skulle återspegla ECB:s utökade ansvarsområden samt möjliggöra en representation av externa ledamöter som är mindre fokuserad på centralbanksverksamhet. Likt den föregående versionen innehåller det reviderade mandatet en uttrycklig bestämmelse om ledamöternas oberoende. Därmed väger fördelarna av en djupgående kunskap av ECB:s ansvarsområden, verksamhetsprocesser och -förfaranden överlag tyngre än potentiell oro gällande oberoende när det kommer till att bedöma lämpligheten av policy och affärsramar samt utvärderingen av relaterade risker. Det är faktiskt tack vare den djupgående

¹⁶ 2007 hyllades 50-årsjubileet av Romfördraget, 2009 uppmärksammades 10-årsjubileet av Ekonomiska och monetära unionen, 2012 uppmärksammades det att eurosedlar och euromynt funnits i tio år och 2015 firades 30-årsjubileet av EU-flaggan.

¹⁷ Se även Benoît Cœurés tal från mars 2017 (https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2017/html/sp170328_1.en.html) och Yves Mersch tal från september 2017 (<https://www.ecb.europa.eu/press/key/date/2017/html/ecb.sp170904.en.html>).

expertisen av dess ledamöter samt deras förtroendefulla samarbete med ECB-rådet som revisionskommittén har varit en drivande kraft bakom flera förbättringar i ECB:s ram för organisationsstyrning.

När det gäller resolutionens begäran om att ECB:s etikkommitté inte ska ha en ledamot som antingen är ECB:s f.d. ordförande eller f.d. ledamot av ECB-rådet, noterar ECB att detta inte ifrågasätter den nuvarande ordförandens lämplighet.

Ett tidigare ledamotskap i ECB-rådet bör knappast kvalificeras som en risk för den objektivitet och opartiskhet som behövs av ledamöter i etikkommittén. Det faktum att ordförande för etikkommittén är f.d. ordförande för ECB har faktiskt varit till hjälp i fall där etikkommittén behövt interagera med nationella myndigheter. Att en före detta ordförande vill sitta i en sådan kommitté sänder dessutom ett viktigt budskap inom ECB om att etikregler tas på allvar, även på högsta nivå.

Även om resolutionen menar på att direktionsledamöter i princip bör avstå från att samtidigt vara medlemmar i fora som inbegriper chefer för banker som står under tillsyn av ECB, konstaterar den också att detta är möjligt om det är i linje med etablerad praxis på global nivå och om ECB deltar tillsammans med andra centralbanker.

Det är viktigt att beslutsfattarna följer den globala ekonomiska och finansiella utvecklingen för att kunna säkerställa ett rätt utövande av ECB:s mandat. I detta syfte för ECB och dess direktionsledamöter regelbundna dialoger med ett större antal berörda intressenter och flera fora, vars medlemmar naturligtvis inbegriper banker under tillsyn. Dessa möten sker självklart inte i samband med tillsynsdialogen, och direktionsledamöterna tar full hänsyn till ECB:s solida ramverk för styrning, inklusive uppförandekodexar för ledamöter i både ECB-rådet och direktionen, vägledande principer för extern kommunikation från ledamöterna av Europeiska centralbankens direktion, samt allmän tystnadsplikt och oberoende.

Resolutionens uppmaning till ECB att vidta en tydlig och offentlig visseblåsningspolicy är i linje med det arbete som pågår på ECB just nu.

Förbättringen av ECB:s visseblåsningspolicy ingår i ECB:s strategiska prioriteringar och verksamhetsmål för åren 2018 till 2020. Faktum är att detta projekt redan är påbörjat.

När det gäller resolutionens kommentar om ECB:s aktuella anställningspolicy vill ECB påpeka att en dialog med personalföreträdare har inletts i syfte att se över och åtgärda potentiella brister.

ECB har, i samarbete med sina personalföreträdare, betydligt minskat sitt utnyttjande av tillfälligt anställda, särskilt under de senaste åren. För att åtgärda detta har t.ex. nära 170 tjänster inom olika affärsområden, vilka ersätter tillfälliga kontrakt, skapats. Dessutom är resolutionens uppmaning till ECB att försäkra lika behandling och lika möjligheter för all personal såväl som att garantera rimliga arbetsförhållanden inom institutionen också i linje med ECB:s pågående arbete och mål.

Resolutionen uppmärksammar ECB:s initiativ att åtgärda orosmoment som rör anställda, även genom stärkt dialog med personalföreträdare, i en rad frågor.

Det bör erinras om att personalundersökningen från 2015 visade ett stort personalengagemang inom ECB och att de anställda är stolta över att jobba för institutionen samt känner sig inspirerade att göra sitt bästa. Däremot pekade

undersökningen också på att det fanns utrymme för förbättring – inom områden som karriärutveckling, prestationsförvaltning, arbetsbelastning, arbetstryck och stress, samt öppenhet och rättvisa – där betydande steg har tagits i rätt riktning, främst i nära samarbete med personalföreträdare. Vidare vill ECB understryka att en andra personalundersökning har gjorts under 2018 i syfte att bedöma huruvida dessa initiativ går åt rätt håll. Undersökningen är nu avslutad och inom kort kommer resultaten att analyseras. Därefter kommer åtgärdsplaner att utarbetas för att ta itu med de identifierade frågorna. Slutligen vill ECB notera sitt nära och konstruktiva samarbete med personalföreträdarna i ett gemensamt arbetsprogram med inriktning på ett flertal prioriterade områden.